

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Več življenske discipline!

Nočemo danes navadnega poziva in prošnje za disciplino, kot jo želimo za prilike večjih dogodkov tega ali onega značaja. Pred očmi nam je želja po drugi disciplini, po oni namreč, ki jo tirja od nas vsak naš dan. Naj bi jo dobro razumeli vsi, ki jim je na srcu bodoča usoda naših družin, vasi in vsega našega naroda!

Branje o težkem gospodarskem položaju se nam upira, ker položaj vsi občutimo v vsej njegovi neprijetnosti. Še bolj se temniijo naši pogledi, če se oziramo v bodočnost. Trenutno vsaj je težko videti kjerkoli na obzorju žarek vstajajoče zarje. Ob vsem tem mraku se v naša srca nehote vkra-de neka negotovost in bojazen za nas in za naše svojce, bojazen, ki jo večja šepetanje zlobnih agitatorjev te ali one revolucionarne smeri. Kaj čuda, če se ob vsem tem morda ponekod že majejo temelji dosedanjega našega gledanja na življenje in se skoroda že najdemo v temi in nejasnosti ter postajamo igrači na valovih razburkanega življenskega morja.

Najhujše zlo vsega današnjega zla je, da so sredi med nami ljudje, ki jim je vse sodobno gospodarsko in duševno gorje voda na njihove mline. Medtem ko drvijo v propast mnoge kmetije in se rušijo včeraj še ustaljene eksistence, medtem ko se večja skrb za življenski obstanek od dne do dne, se najdejo poedinci, ki spretno in zvijačno nastavljajo svoje mreže v skaljeni vodi in lovijo nesrečne žrtve. Razdrte družine, razprte vasi, nahujskani stanovi, razdrto narodno edinstvo, zrahljane vezi med ljudstvom in Cerkvijo, to so razvaline, ki jih zapušča zlohotnost, da tem lažje vskali satansko seme revolucionarne nezadovoljnosti.

Danes kličemo k disciplini naše družine! Dovolj krvavijo družine že drugod, koder teptajo materinsko čast in rušijo očetovo avtoriteto, koder bunijo otroke proti roditeljem in vzgajajo rod, ki naj pozabi duševno sorodstvo lastne družine. Družine so danes edini vsaj še nekoliko odporen temelj gospodarskega in družabnega reda, zato velja temna borba najprej njim. Kaj bi danes prosili, naj še bolj spoznavamo skrivnost okoli te najmanjše in najvažnejše življenske celice. Le to: strmite se ožje, oče, mati, otroci! Da vas ne razdružijo temne sile, ki divjajo neopažene okoli vas in med vami. Ni zastoj združil Stvarnik očetove stvariteljne sile z materinskim srcem in otroško dušo v novo, nevidno bitje družine. Družina lažje kljubuje vsakojakim neprilikam, ki jih nosi vsaki dan sešeno danes.

Naš klic discipline veljaj našim stanovom. Danes bolj kot kedaj bi radi blagoslovljali zakon naših kmetov z njihovo zemljo, zakon naših obrtnikov z delom njihovih pridnih rok, zakon naših delavcev z borim zaslužkom njihovih žuljev. Pa saj bi ti ne verovali, ko pa motijo kmeta nizke cene njegovih pridelkov, obrtnika zastoj njegovih naročil in delavca brezposelnost njegovih tovarišev. Satanska setev je domala uspeša in junaki so danes kmetje, obrtniki in delavci, ki ob vseh sencah ohranjajo ravnovesje in se upirajo mamljivim vabilom, naj izrečejo kletev nad tem, ob čemur so se nekoč živile njihove družine. Samo eno resnico hočemo našim stanovom zaupati: ves modernizem velekapitalističnih podjetij in vsa revolucionarnost komunističnega gospodarstva nista mogla sodobnega človeka oprostiti tega, kar mu je tako v breme: dela! Pravimo, da Stvarnik ni zastoj položil v delo človeških rok in človeškega razuma svoj blagoslov. Tudi ta, da je baš po delu združil delavce uma in rok v eno, novo družino: v narod.

Narodu našo tretjo besedo! Svet bi rad bil internacionalen, a pozablja, da je internacionalno

samo dvoje: ljubezen in gorje. Gorje je, če ljudstva vzljubijo nasilne težnje po večjem bogastvu in posesti ali pa želje nasilnega družabnega prevrata v svojih vrstah in izven svojih vrst. Prvo imenujemo z učeno besedo „nacionalizem“, drugo pa „komunizem“. Oba pomenita najprej gorje drugim in nato še njim, ki ju nosijo. Saj je svetovna zgodovina do danes polna dokazov, da je narodom, ki se udinjajo tem blodnim naziranjem, v kazen odvzeta možnost, da se razvijajo in razcvetajo iz pravega narodnega duha. In to je huda kazn! Kajti narod pomeni v svojem zadnjem bistvu ljubezen, najprej ljubezen med družinami, v vaseh, v dolinah in v deželi, nato ljubezen do domovine, ki je v lepoti zemlje, v milini melodije in

govorice, v krasoti noše in vsebini običaja; končno in najbolj pa pomeni narod ljubezen do Cerkve, učiteljice in vodnice človeštva.

Cerkvi velja najhujše sovraštvo temnih sil. In mi slepci kričimo po njenem čudežnem reku, ki naj umiri butajoče valove. Ker ga ne slišimo že danes, ji nevoljni obračamo hrbet. Vedeti bi morali, da je vse naše žitje in bitje brez Cerkve prazna posoda in da je svet brez Cerkve kot otrok, ki je izgubil materino roko in se izgublja v gnječi.

Več življenske discipline! tako smo zapisali ob začetku. Ves svet je danes kot v velikem postu, a le ob pravi disciplini bo našel svojo — Veliko noč.

Temni oblaki preprezajo evropsko nebo

Prokletstvo nacionalizma. V nacionalizmu, pretirani narodni sebičnosti in narodnem samoljubju, leži prokletstvo. Njegovi nositelji imajo težko nalogo, da morajo svoje pristaše venomer navduševati in jih bodriti za svoje cilje, sicer bi njihovo vsakdanje življenje razveljavilo pretiravanja in bi se vzbudili h treznejšim naziranjem. Mussolini, nacionalistični vodja Italije, je pričel z gesli „Italia redentā“ ali „Italia prima nel mondo“ (Italija vstaja, Italija je prva na svetu) in ko besede niso več vplivale, je trebalo dejanj, katerih zadnje je zavojevalna vojna v Afriki. Geslu Adolfa Hitlerja, vodje nacionalistične Nemčije, „Deutschland, erwache“ je trebalo vedno novih in je treba dejanj: združitvi vse oblasti v rokah enega je sledil izstop Nemčije iz Društva narodov, nato silna oborožitev nemške vojske in sedaj vojaška zasedba Porenja ter odstop Nemčije od locarnskega sporazuma evropskih velesil. Oba, Hitler in Mussolini, pa navajata, da jima gre zgolj za čast njunih držav in njuno enakopravnost ter za resnični mir v Evropi.

Evropa sedaj ugiba za bodoče. Trenutno najbolj razburja evropsko javnost Hitlerjev korak v Porenju in njegova kršitev mednarodne pogodbe. Francija zahteva, naj se Nemčija kaznuje za to, ker je zavestno prelomila mednarodni dogovor. Francijo podpirajo države Male zveze in Balkanskega sporazuma, podpira jo predvsem Rusija. Hladnokrvna Anglija se je z nemškim dejstvom domala sprijaznila in išče sedaj izhoda, ki bo zadovoljil Francijo in ne ža-

lil Nemčije. Francija zahteva, naj se proti Nemčiji izvajajo sankcije kot jih je morala občutiti Italija. Trenutno vsaj še francosko stališče drži. Predstoječa pogajanja držav Zveze narodov, preložena iz Ženeve v London, pa bodo nedvomno pospešila sporazum, ki bo prehodno onemogočil nadaljno ostritev mednarodnih odnošajev. Kajti Anglija in ves svet ve, da za prihodnjo svetovno vojno ni treba več posebnih priprav, marveč zadostuje že iskrica in vnel bi se požar, hujši od onega pred 20 leti.

Temni izgledi bodočnosti. Poučeni krogi trdijo, da so nemški korak izzvali dejansko nemški generali, ki imajo v Hitlerju dobrega pomočnika. Pod pritiskom razmer je nato Hitler svoj korak omilil s tem, da je ponudil vsem državam — naknadno tudi Avstriji in Čehoslovaški, ne pa sovjetski Rusiji — nenapadalne pogodbe za dobo 25 let. Tudi je označil zasedbo Porenja kot zgolj simbolično in zato za nikako grožnjo Franciji. Več ne bo več popustil, ker bi popuščanje imelo dalekosežen vpliv na 29. marec, ki je dan državnoborskih volitev.

Nemški generali vedo, da je trenutno Nemčija med vsemi državami relativno najbolj oborožena in da mora sedaj slediti v Evropi doba naglega oboroževanja tudi drugod. In sovjetska Rusija ve, da pomenijo vsi dosedanja nemški koraki samo nekako pripravo za odločilni udar Hitlerjeve Nemčije proti sovjetski Rusiji. Obrise bodočega razvoja si torej lahko naslikamo.

Kaj pa Abesinija?

Italija se je ob nemškem koraku oddahnila. Velesile imajo sedaj brigo za Evropo. Medtem se vršijo italijanske vojaške operacije v Afriki nemoteno dalje.

Na severu so Italijani pričeli tretjo ofenzivo in zasedajo zahodni del pokrajine Tigre. Desno kri-lo severne armade koraka v smeri proti Tanajzeru. Čete spremljajo letala in s strojnimi ter bombami razkropljajo abesinske čete, čim jih opazijo. Resnega odpora doslej od abesinske strani ni bilo.

Na jugu prodira general Graziani. Čim se čete približajo katerikoli abesinski postojanki, pričnejo topovi z bombardiranjem napad. Tudi tod ni resnega abesinskega odpora. Glavno mesto Addis Abeba pričakuje vsak čas italijanskega napada z zraka. Italijanska letala iščejo stan abesinskega cesarja.

Nova mednarodna pogodba na obzorju? Bajе pripravlja Anglija novo mednarodno pogodbo, ki

bi nadomestila dosedanje locarnsko. V tej pogodbi bi velesile zajamčile varnost francoske belgijske in avstrijske meje proti Nemčiji. Pogodba bi navezala na Hitlerjevo ponudbo 25letnega jantstva za mir.

Komunizem v praksi. Zmaga socialistov v Španiji je dala španskim komunistom novega netiva. Na več krajih je izbruhnila revolta, ki je naperjena predvsem proti cerkvam in samostanom. V Valenciji je zborovalo vodstvo komunistov in zahtevalo takojšnjo uvedbo sovjetov, odstranitev državne policije in uvedbo delavskih straž ter iztrebljenje vseh organizacij, ki so „proti delavcem in kmetom vstajajoče Španije“. V mestu Cadizu so komunisti požgali 7 cerkva, razdejali semenišče, porušili dva samostana in 4 druge katoliške šole. Proti prestolici Madridu je korakalo 4000 delavcev, oboroženih z bencinom, petrolejem in granatami ter bombami; nameravali so zažgati vse cerkve in samostane in še hiše neljubih jim zasebnikov. Napad se jim je delno posrečil, požgali so 9 cerkev in izropali 50 zasebnih hiš in samostanov. Policija je po uradnih poročilih „brez moči“.

Avstrija in Jugoslavija. Zunanji minister Berger-Waldenegg je nedavno izjavil dopisniku nekega pariškega lista tole: Odnosaji med podonavskimi državami se boljšajo. Posebno na gospodarskem polju. Razreševanje političnih vprašanj je težje, ker spor v Afriki še ni končan. Vprašanje Podonavja moreta reševati samo Mala zveza in pa države rimskega bloka. Ti dve skupini držav sta izhodišče za ureditev Podonavja. Avstrija se veseli, da je obiskal Dunaj dr. Hodža. Prav posebno pa avstrijska vlada želi zboljšanja odnosov z Jugoslavijo. Avstrija upa na to izboljšanje.

Burgenlandski Hrvati imajo šolskega nadzornika. Pred tedni je prosvetni minister imenoval profesorja R. Klaudusa za nadzornika hrvatskih ljudskih šol. „Novi nadzornik ni morda kak uradnik, ki prihaja od zgoraj, marveč je postal voditelj in nadzornik hrvatskih šol po volji in hotenju naroda,“ pišejo o njem „Hrvatske novine“. In dostavljajo: „Ne varajmo se! S tem korakom še nismo prišli do cilja. Z imenovanjem nadzornika niso naše šole že rešene. Nastanejo sedaj še važnejša vprašanja: Kako bo z onimi hrvaškimi vasmi, v katerih se zbog kateregakoli vzroka ne poučuje več hrvatsko? A bodimo dobrega upanja še naprej!“

„Unanständig.“

Tako je označilo celovško nacionalno glasilo borbo koroških Slovencev za pravico maternega jezika. Na ta očitek, ki bije v obraz vsaki časni-karski morali, bi lahko odgovarjali z dokazi, ki bi vrnili očitek tja, odkoder je prišel. Samo iz najzadnje dobe bi nacionalnim krogom in svetu lahko postregli s slučajem, ki je skoroda kriminalnega značaja. A držali bomo besedo, dano osebnosti, ki jo visoko spoštujemo. In to tudi ni težko. Kako je vrednotiti polemiko nacionalnega lista proti naši manjšini, nazorno pričajo izvajanja dunajskega istovrstnega lista, ki z uvodnikom od 12. marca nazorno odkrivajo dvoličnost avstrijskega nacionalizma. V omenjenem uvodniku razvija ogrski Nemec dr. Tzöbl duhovite misli o narodnosti in njenem bistvu. To-le pravi med drugim:

„Če hoče duh občevati z duhom, mora govoriti. Govorica služi kot sredstvo duševnega občevanja. V nobenem drugem načinu izražanja se človeška misel, čustvo in volja ne podajajo jasnejše, kakor v govorici. Po govorici se ljudje bolj kot po vsem drugem razlikujejo od živali in tudi medsebojno. Govorica posreduje duševno občevanje in sega zapisana domala v brezčasnost. Izražanje misli v besedah in predajanje zapisanih misli poznim ro-

dovom, to je največja moč človeškega duha. Človeški razum si lahko prisvoji in se lahko poslužuje več jezikov. Prednost pa ima samo en jezik: materna govorica. Telesno sorodstvo in duševno občestvo se tod v čudoviti meri dopolnjujeta. Samo materna govorica zamore dojeti in oddajati zadnje in najgloblje. Najbolj tajno življenje duše, ljubezen do bližnjega in molitev k Stvarniku, vse to se da izražati samo po materni govorici. Narodise po maternem jeziku najbolj razlikujejo. **Vsi, ki govorijo en materni jezik, spadajo skupaj. Vsi ti so en narod.** So sicer ljudje, ki se narodijo v kak jezik, četudi ne spadajo k njegovemu narodu. Ti so nekaki mejniki, če sta si naroda sorodna, so in ostanejo pa tujci, če si nista sorodna. Boj za materno govorico je boj za narodnost. Samo s pomočjo maternega jezika se zamore poedinec posluževati duševnih zakladov svojega naroda. Nedosegljivi mu ostanejo zakladi, če mu odvzameš njegov materni jezik. T tujim jezikom se navzame tujega duha, prevzema tuje čustvo in tujo misel in je tujec, dokler njegovi potomci vsega tega ne čutijo več kot tuje blago.

...Država je poklicana kot varuhinja narodnosti, pa ji je prečesto najhujša sovražnica. Če sega po tuji narodnosti in jo skuša zatreti, si le prečesto škoduje sama in škoduje svoji narodnosti, dočim ostane zasovražena narodnost po sovraštvu države čista in krepka.

V človeško dušo je Bog položil moč, da z narodnim bistvom lahko preobrazuje zemljo. Zato moramo mi to moč praznavati, se ji moramo podvreči in vršiti božjo voljo v ponižnosti. To je vrednost narodnosti, da je narodnost božja volja. Zločin je, če kdo narodnost prezira, zločin, če jo kdo sramoti, zločin, če se je kdo lotil z nasiljem. Narodnosti služiti je služba božja. Nikdo nima pravice, da narodnost ruši, vsak pa ima dolžnost, da svojo narodnost ščiti, ohranja in goji.“

Tako dunajske „Wr. Neueste Nachrichten“ z dne 12. marca t. l. Dovolimo si sedaj skromno vprašanje na koroške nacionalne kroge: Kako imenujemo običajno ljudi, ki odobravajo navedene lepe misli o materni govorici, pa se istočasno krčevito trudijo, da zabranijo pravico maternega jezika drugemu narodu?

ti, ali mu nisi ti stisnil orožja v roko? Tako sta jo ranila, da je izkravela, Danes jo pokopljejo.“

Tiho je bilo v sobi, prazno in pusto, ko je odprl stari oč. Plašno je pogledal po sobi in je zajechal naglas, ne od telesne bolesti, te ni čutil danes, od duševne. Ker pekla je vest, gorelo je v duši, v srcu je grizel črv.

„Nikogar! Vsi so šli k pogrebu. Le jaz sem ostal doma — jaz, morilec in grobar!“

Vstal je. Z drhtečo roko je ogrnil dolgo zimsko suknjo in je stopal iz sobe. Opetekal se je, a ni čutil slabosti, ne telesnih bolečin, preveč je skelilo v vesti, v srcu, v duši.

„Vsi so šli, le jaz sem ostal daleč strani, najbližji sorodnik in morilec, Kajn...“

„K tretjemu!“ — je klical ob istem času komisar.

Ivan je naštel denar. Ljudje so se čudili, na skrivnem v srcih in poltiho: odkod?

„Glejte! Tratnik!“

Nenadoma je nastal še večji nemir in šum. Vseh oči so se obrnile proti cesti, od koder so videli prihajati starega Tratnika. Plahetala mu je v vetru stara suknja, dolgi sivi lasje so mu plapolali ob ramah.

„Oče!“ — je vzkliknila Vilma in se je prerivala med ljudstvom in je hitela starcu naproti.

„Kdo jo je dobil, našo Trato?“

„Ivan — za Nandeta.“

„Hvala Bogu!“

In stari se je zrušil brez moči hčeri v naročje.

Dva meseca pozneje je stal Ferdinand Poljanec, novi gospodar Tratin, s Tinko, pred nekaj dnevi

DOMAČE NOVICE

Še enkrat: domovina!

Kanclerjev obisk slovenskih krajev tvori še danes jedro pogovorov med podeželskim ljudstvom. Vsake njegove kretnje in besede, vsakega njegovega nagovora in pozdrava, prav vsega se med nami spominjajo. Smemo reči, da si je kancler s svojim nastopom med koroškimi Slovenci priboril zaupanje ljudstva in je potrdil upanje, ki ga narod stavlja vanj. S posebnim ponosom zre rod do onih svojih mož, ki so mu tolmačili njegove gospodarske in kulturne težnje in želeli od pomoči. Zato ni čuda, če je med nami odjeknil tudi kanclerjev klic v Pliberku in še drugod: Korošci, oklenite se svoje domovine!

Pred desetletjem so vzeli domovino v zakup krogi, ki do danes mislijo o njej neiskreno. Slovencem so odrekli domovinsko zvestobo in ljubezen, ker so se oklenili tega, kar je na domovini najdražje: lepe matere besede. Hoteli so domovino pridržati sebi in svoji materinščini. Svoje prave namene so skrivali in takole govorili: „Glejte jih Slovence, kako šuntajo in hujskajo zoper Nemce! Mi Korošci hočemo živeti v medsebojnem miru.“ Marsikdo se je dal premotiti po teh besedah in je v sebi zatrl klic zdrave vesti in pameti. Naj tem in še drugim v priliki povemo resnico o domovini:

Živel je oče, ki je imel dva sina. Ko je oče umrl brez oporoke, se je starejši sin polastil vsega premoženja, mlajši sin pa mu je služil za hlapca. Mlajši brat je v svoji neizkušenosti izprva menil, da mora biti tako in se ni pritožil. Nekterim ljudem pa se je zasmilil in dejali so mu: „Brata sta si po očetu in oba imata taisto pravico do premoženja. Ti služiš za hlapca, medtem ko tvoj starejši brat zapravlja očetovo premoženje. Mlajšemu se je to zazdelo prav in tirjal je svojega brata za svoj delež. Starejši brat pa je bil na to strašno hud in je rekel: „Doslej sva lepo v miru živela, kdo pa te je nahujskal proti meni? Živiva še naprej tako lepo v miru!“ Mlajši brat se ni dal potolažiti in je šel k sodniku. Pred sodnikom je starejši takole govoril: „Doslej sva z bratom živela v lepem miru, jaz sem bil gospodar, on moj hlapec. Nekteri ljudje pa so sedaj mojega brata nahujskali, da me tirja za očetov delež. Prosim vas, gospod sodnik, da te ljudi kaznujete, ker so brata našuntali proti meni. Bratu pa ukažite, naj se odpove svojih pravic.“ Sodnik pa je razsodil: „Dragi prijatelj! Mlajši tvoj brat ima iste pravice, kakor ti. Če ga zanje ogoljufamo, ne bo nikoli miru in edinosti med vama. Pravi mir bo šele tedaj, če mu izplačaš njegov delež, do katerega ima pravico.“ — Starejšemu bratu ni nič pomagalo,

mu poročeno ženo, na dvorišču pred Trato in si je ogledoval princesinjo, začarano in uspavano od zlih sil v težko, smrti slično spanje. Premišljeval je, kje in kako naj prične, da jo zdrami, da jo zbudi spet v novo, lepo, veselejše življenje. Napol resno mu je bilo lice, ker tiha žalost mu je glodala v srcu nad velikim propadom nekdanjega nosnega doma, in napol veselo, ker ob njem je stala kraljčina, krasnejša nego Trata ob dneh najlepšega cveta, ljubljena bolj nego Trata in vsa Poljana, bolj nego vse bogastvo vsega sveta.

Ozrl se je ljubeče in srečen v njo. In videl je, kako zamišljeno in otožno ji zro oči na dvorišče in na propali, umrli dom. Umeval je njeno bol. Vedel je, da vstaja preteklost pred dušo s svojo malenkostno trohico sreče in z vso svojo obilno, bogato blagoslovljeno mero bridkosti. Slutil je, da jo straši tudi prihodnost. Ker obilno dela bo treba, mnogo resnega truda, da zbudi v smrtno spanje pogreznjeni dom. Ne vajena sreče do sedaj, se boji pač in drhti, ali se posreči.

Stopil je tesno ob mlado soprogo. Nežno jo je prijel za majhno mehko roko in zroč ji naravnost v sanjave, vlažno se svetlikajoče oči, jo je tolažil in bodril.

„Pozabi, Tinka, vsega! Minilo je, šlo je mimo. ... In upaj, draga! Lepša bo prihodnost, kot je bila preteklost, sladkejše bo življenje v ljubezni. Zbudiva dom in živiva v njem v ljubezni. Ker ljubezen zmaga vse! Ljubezen oživlja! Ljubezen osrečuje!“

Kakor v potrdilo, v blagoslov in v svečano sklepno molitev je zašumelo in zamolilo v vejah stare lipe pred Trato...

Konec.

PODLISTEK

Ksaver Meško:

Na Poljani.

(73. nadaljevanje.)

„Samo da ne pride v tuje roke, naša mati! — Pridem brž ko mogoče, da jo vidim, da vidim domovino, domovino...“

„Ali ti nisem pravil“ — je govoril tisti večer počasno in zamišljeno stari Florijan, ki mu je prinesel Ivan kazat pismo in mu izročat pozdrave, naročene v pismu. — „Ali ti nisem pravil, da ne pozabi domovine. In če bi bilo petero morje med njim in med domovino, ne pozabi je nikoli, še manj, čim dalje je od nje. Pravico ima domovina do svojih: pokliče jih prej ali slej. In blagor njim, ki poslušajo njen klic, ker sicer se maščuje nad njimi v njihovo nesrečo.“

Slabotna stara sveča je brlela pri Dolinarju in je dogorevala, in se je bilo bati dan na dan, da vgasne — Matevž Železnik je bil dogorevajoča sveča.

Na dan dražbe so ga pustili samega v izbi. Ležal je mirno, ni stokal, ni tožil kakor sicer. Zdelo se je, da dremlje in se ne zanima za nič okoli sebe. A brugal se ni za nič, ker je stopalo spet življenje pred njega in je govorilo z njim resne in težke besede.

„Glej, smrti si jo izročil, danes jo pokopljejo! Kaj govoriš: ta in oni? Kaj vstajaš zoper sina in ga tožiš in dolžiš? Najhujše rane si ji vsekali ti! In če jih je zadal tudi sin, ali mu nisi dvignil pesti

storil je, kot se je glasila sodba. Mlajši si je z deležem kupil hišico in začel svoje gospodarstvo. Starejši brat ga dalje časa ni ogovarjal, končno pa sta se spravila in bila spet prijatelja do smrti.

To je povest naše domovine. Klic enakopravnosti mlajšega, slovenskega brata jo napolnjuje, tvori njeno večdesetletno zgodovino. Klic enakopravnosti v šolah in v ostalem javnem življenju. Slabo uslugo napravljajo domovini oni, ki ga nočejo slišati ali ga celo zavračajo. S tem grenijo ne samo našega, marveč tudi svoje življenje. S svojim ravnanjem dajejo drugim orožje v roke, ki tepe njihovo lastno narodno telo. Sebi in svojemu narodu kopljejo s svojim ravnanjem sodbo zgodovine.

Morda pa je naši domovini zapisana lepša bodočnost. Morda je odjeknil kanclerjev klic v marsikaterem treznem nemškem možu tako, kot med nami. Med neenakopravnimi ni treba sklepati edinstva in ne sloge, ker se sloga in edinstvo sklepata samo med enakopravnimi. Mi Slovenci hočemo našo domovino ljubiti kot njeni svobodni in enakopravni sinovi in se ne bomo pustili nikdar ponižati v hlapčevske, suženjske duše. J. K.

Volitve v koroško kmečko zvezo. Predvidoma bodo po izjavah zveznega kanclerja in še drugih merodajnih osebnosti volitve v stanovsko organizacijo kmetijstva in gozdarstva v letošnjem oktobru. Volili bodo samo člani kor. kmečke zveze. In sicer se bodo vršile tako, da bodo vsi, ki pripadajo kmetijskemu stanu in so stari vsaj 24 let, volili neposredno krajevni kmetijski svet. Krajevni kmetijski sveti enega okraja bodo volili nato okrajni in deželni kmetijski svet. Volitvam, ki bodo prve v novi državi, se pripisuje seve velik notranje- in zunanje-političen pomen.

Župnik Vinko Poljanec — šestdesetletnik. Dne 26. marca t. l. praznuje škocijanski župnik č. Vinko Poljanec svoj šestdesetletni rojstni dan. Jubilant je rodom od sv. Urbana pri Ptuj, je bil leta 1900 posvečen v duhovnika ter je pred 3 leti praznoval petindvajsetletnico svojega župnikovanja v lepi škocijanski fari. Predvsem dušno-pastirskemu delu je posvetil svoje življenje, hkrati pa našel časa in veselja tudi za ostale brige našega naroda na Koroškem. Svoječasno voljen v kor. deželni zbor je jubilant do danes ostal v naših prvih vrstah, vsikdar vnet in goreč za sveto in pravično stvar. Pozneje je zastopal slov. kmetijstvo v kmetijski zbornici in je do danes predsednik Slovenske prosvetne zveze. Ogromno delo za narodov dobrobit je izvršil v tridesetletju svojega delovanja kot prijatelj in vodnik svojega ljudstva. Do danes pa je ostal svež in mladeniško čil. Največ ga je srca, mehkega in dobrega, zato se do njega vedno spet obračajo ubogi in reveži in najdejo pri njem pomoč v svojih stiskah. Zato je jubilant do danes ostal ljubljenc svojega ljudstva. Ob njegovi šestdesetletnici mu želi, naj ga Bog ohrani še mnoga desetletja zdravega in veselega!

Pečnica. (Župnik Hani 60letnik.) V sredo 11. marca, na predvečer rojstnega dne župnika Hanija Maierhoferja, so leteli šolarji in sosedi z rožami v farovž častitaj jublantu k njegovi šestdesetletnici. Došli so tudi znani naši pevci pod vodstvom organista Jokeja Rutar z Drave. Druga dne, na dan sv. Gregorija Velikega, je bila v spodnjih Brovlih v cerkvi sv. Gregorija slovesna sv. maša. Cerkev je bila polna ljudi, ki so čestitali č. župniku: Na mnoga leta med nami!

Položnice smo priložili za naročnike, ki so v zastanku ali nimajo plačanega lista vnaprej. Prosimo, da jih ne zavržete, marveč se jih čimprej poslužite. Tako koristite sebi in svojemu glasilu.

Iz spodnjega Roža. Težko že pišem, pa vsekakor dovolite g. urednik, da se tudi jaz enkrat oglasim. Zanima me predvsem zadnji poset našega kanclerja na Koroškem. Tokrat je bila kanclerjeva posebna želja, da obišče naše ozemlje. Navada je, če prispe vrhovni državni šef v tak kraj, da ga ljudstvo v čim večjem številu pozdravi in mu tako izkaže zaupanje. Toda, kar je drugod običajno, mora biti menda pri nas narobe. Naši sosede bi nas Slovence najraje popolnoma zatajili in brez dvoma so precej premišljevali, kam bi nas skrili. Prav posebno je bilo to čutiti v Borovljah. Že v soboto so vedeli nekateri povedati, da slovenske deputacije, ki so bile prijavljene pravočasno, v Borovljah ne bodo sprejete. Dostop v sprejemno Justovo dvorano je imel le tisti, ki je imel tozadevno vstopnico, izstavljeno od boroveljske občine ali okr. glavarstva. Kar je bilo količkaj nemško

mislečega, je bilo vse pritegnjeno, razun par izjem, katerih se niso mogli izogniti. Tako je bilo vse skrbno pripravljeno, da se pokažejo Borovlje kot res čisto nemške. Toda glej, za prvimi „Heil“ klici je zadonelo tudi „Živijo kancler“ po dvorani. Že zunaj je vladalo silno razburjenje radi teh klicev, kaj šele v dvorani! Naj se naši sosede le umirijo, v mešanem ozemlju je pač že tako. Od boroveljskega župana se nam je zdelo zelo čudno, ko je pozdravljal v imenu občanov, da je prišel pri tem na jugoslovansko časopisje. Če je hotel biti res nepristranski, zakaj ni omenil tudi rajhovskega tiska? Še nekaj se nam je zdelo zelo čudno. Da je zaprosil kanclerja za nemške pridige v okolici mož, ki je bil še pred enim letom radi protidržavnega postopanja suspendiran od državne službe. Čudno, da, prečudno res, da je tedaj vse dobro, če se gre proti Slovincem!

Bistrica v Rožu. (Zlobnost.) V noči pred prihodom zveznega kanclerja so neznani zlikovci skoraj na vseh obcestnih hišah na Bistrici naslikali kljukaste križe. Po cesti in poteh pa so natrosili male pločevinaste kljukaste križe. Sedaj pa širijo gotovi nam nasprotni ljudje vest, da smo kljukaste križe naslikali in natrosili mi Slovenci. Zlobni razširjevalci teh vesti so nam znani in jih na tem mestu javno označimo kot obrekovalce, ki skušajo s širjenjem lažljivih vesti škodovati nam Slovincem. Tudi naj javnost ve, kako nizkotnih sredstev se zamore nacionalna ozkosrčnost posluževati.

Z vozom pod vlak. V torek 10. t. m. je vozil posestnik Volbank hlode iz Sepca proti Grabštanju. Nekako 10 minut od grabštanskega kolodvora prestopi cesta železniški tir. Čim je voznik privozil na tir, pridrvi pliberski vlak, stre v trenutku voz, ubije konja in se nato ustavi. Poškodovana je bila lokomotiva in treba je bilo nove iz Celovca, da je vlak zamogel naprej. Posestnik je k sreči ostal nepoškodovan.

Konj zdivjal pod avto. Posestnik Riedl je vozil s konjem proti Goselni vesi. Na malem ovinku mu privozi nasproti tovorni avto špedicije Treppo iz Velikovca. Oba sta vozila na pravih straneh. Ko pride konj v bližino tovornega avtomobila, se prestraši, skoči naravnost v avto in si zlomi nogo. Poklicati so morali takoj živinozdravnika, ki je odredil, da se mora konj zaklati. Konj je bil star šest let in vreden 700 šilingov. Posestnik utrpi težko škodo.

Slovenji Šmihel. (Težka nesreča.) Dvanajstletni Jožef Robič je 10. t. m. našel v bližini šolskega poslopja kovinast naboj. Misleč, da ima opraviti z navadno igračo, je s kamnom udarjal po njem. Nenadoma se s pokom vname, raztrga malemu levo oko in nevarno poškoduje tudi desno. Težko poškodovanega dečka so takoj prepeljali v celovško dež. bolnico, kjer mu skušajo rešiti vsaj še eno oko.

Loga ves ob Vrbskem jezeru. Dne 5. marca smo položili k večnemu počitku Lorenca Pipana, pd. Šorna v Logi vesi. Rajni je bil prava korenina, mož dela in molitve, kakor so ga domači g. župnik ob odprtem grobu označili. Umrli je na svoj 82. rojstni dan. Pevci so mu zapeli na domu in ob grobu. Zapušča ženo in dva sinova, od katerih starejši pridno pomaga pri našem prosvetnem delu. Rajnemu večni mir, zaostalim naše toplo sočutje!

Drobiž. Minulo soboto se je vršilo v Celovcu slavlje dveletnice, odkar je FML. Hülgerth dež. glavar. — Po nalogu ministrstva za prosveto ima učiteljstvo nalogo, da zbira opazovanja o radiu. — Pri nedeljskih smuškijh tekmah v Planici je skočil Avstrijev Bradl 101 metrov in sprejel kot darilo kraljev pokal in še druga priznanja. Udeležencev je bilo vseh nad 15.000, od teh 700 Avstrijcev. — Do 3. maja je vložiti prošnje za sprejem v pripravljeno celovškega učiteljskega. — Pri Zili in v Labudski dolini je letos hroščevo leto in imajo občine že nalog za zatiranje tega škodljivca. — Okrajno glavarstvo v Velikovcu je dovolilo svoječasno prepovedano avto-vožnjo po dež. in drž. cestah svojega okraja. — Za župana v Št. Rupertu pri Celovcu je izvoljen upok. žel. uradnik Založnik. Volitev še ni potrjena. — V Trdni vesi pri Celovcu je prišlo minuli teden med potujočimi cigani do pravcate bitke, pri kateri je bilo 7 ranjenih. Bitka se je končala v policijski ječi. — Franc Jesenik, delavec iz Lipe, se je v Dobraču nevarno ponesrečil. — Dunajsko višje sodišče išče dediča v Chicagu umrlega Franca Schoedel (ali Schoedle), ki je bil rojen 14. jan. 1866. in je umrl brez potomstva.

NAŠA PROSVETA

Prosveta je — borba!

Prosvetaš biti se pravi: urititi se v dobrega vojaka za življenje. Vera in narodnost sta neprestano obdana od nevarnosti, ki ju ogrožajo. Zloba in v še večji meri nerazsodnost sta zakleta sovražnika Cerkve in naroda. Prisluškuj samo pogovorom v vaških gostilnah, poslušaj šepetanje med štirimi očmi in vedel boš, da si v stalni borbi, če sta ti katoliško in slovenko prepričanje zadeva tvojega srca in razuma. Prosvetaš bodi vojak, ki z orožjem duha in prepričevanja brani drago posest pred grabežljivimi rokami.

Prvo in najvažnejše orožje je izobrazba srca in razuma. To nudi življenje tvoje fare, nudijo ti knjige, sestanki in tečaji. Kako se naj boriš? Načelo prosvetne borbe je: gradi mostove! Naj se ljudje znajdejo kot ljudje. Dosedanja leta so iz ljudi ustvarjala ljudožrce. Mislimo samo na nasilje, ki je bilo dosedanja parola boja. Mi pa verjemo v dobro jedro vsakega posameznika, na njegovo željo po skupnosti in mirnem sožitju. Zato: gradimo mostove, verjemo v dobro jedro vsakogar! Bodimo dobri napram vsakomur, skušajmo si pridobiti osebno spoštovanje vsakogar. Prepričajmo, da je najpreprostejša lastnost vsakega kulturnega človeka, da — če meni pošteno — spoštuje prepričanje drugih. Nikar ne globimo nasprotij in se zato izogibajmo pogovorov, ki netijo samo nova sovraštva.

Verujemo, da je v vseh ljudeh težnja po vrnitvi nazaj v katoliško in slovensko družino. Vsak govor proti veri in narodnosti že je dokaz, da se ljudje vendarle ukvarjajo s temi življenjskimi vprašanji. Bodimo še prepričani, da bosta Cerkev in narod slejkoprej most, po katerem bodo naši mnogi dosedanja mihi neprijatelji pot nazaj k svojemu notranjemu miru.

Škofiče. Občni zbor „Edinosti“, našega društva, bo v nedeljo 22. t. m. ob pol 3. uri pop. v društveni dvorani. Poleg običajnih točk je na sporedu petje, tamburanje in govor zvezinega zastopnika.

Loče pri Baškem jezeru. Občni zbor „Jepe“ bo v nedeljo 22. t. m. ob pol 3. uri pop. v dvorani pri Ročičniku v Ratenčah. Na sporedu poročila, petje, deklamacije, in govor.

GOSPODARSKI VESTNIK

Sejmo lan in konopljo!

V povojni dobi smo pridelovanje lanu in konoplje domala opustili. Menili smo, da se pridelovanje teh oljnatih in tkaninskih rastlin ne rentira več. V letih visokih cen za živino, svinje in les smo se vse preveč navadili na kupovanje olja in industrijskega blaga za naše perilo. Vsled tega se je začela opuščati setev lanu. Kolovrate smo pospravili nekje pod streho in danes mladi ženski rod po večini sploh ne zna več presti. Pa se bo moral učiti presti in mi spet sejati lan in konopljo.

Gospodarske prilike so se povsem spremenile. Največja zapoved vsake kmetije je, naj pridelava po možnosti vse, kar more za življenje. Med važne domače potrebe spada olje in spada blago za perilo. Oboje hkrati nam nudita lan in konoplja. Zato, kmetije, preskrbite si njunega semena in zasejte vaše njive. V jesen pripravite zaprašene in polomljene kolovrate ter trlice, dekleta pa naj se nauče vse brez izjeme presti.

Z večeri na preji se bo spet vrnil kos lepega domačega življenja. Kolovrati bodo brneli svojo pesem, vmes pa bo zadonela naša domača melodija. Spet bo prijetno v kmečkih domovih. Luč si bomo prihranili, poživili pa stari slovenski vaški duh medsebojne soseske prijaznosti in vzajemnosti. Lepi družinski večeri bodo kos stare domačnosti. Mlajši bodo kako zapeli, starejši pa vmes kako pametno povedali, morda bomo vpletli med pogovor in pesem še berilo dobre knjige ali našega časopisa.

Skrbimo za to, da zaživi naša vas v starem kmečkem duhu! Zato: sejmo lan in konopljo! Zdravko L.

Vlažni hlevi so živini škodljivi. Vlažnosti je večidel kriva neprimerna zidava in še slabo zračenje vsled pomanjkanja dobrih prezračevalnih naprav. Živali v vlažnem hlevu slabo uspevajo in njihov donos je slab. Često ostane vlaga celo na

tlakovanih tleh in kljub spravljanju gnoja. Za te hleve svetujejo strokovnjaki žgano apno, katero se zmelje in potrosi po hlevskem hodniku in tam, kjer začasno ni živine. Apno potegne hlevsko vlago nase in tla osuši. Istočasno uničuje raztrošeno apno tudi razne bolezenske klice po hlevskih tleh, na stenah in v zraku. Tudi bolezní se težje zane-sejo v hlev, kjer je potroseno apno.

Še o kaljivosti semen. Žitno zrnje kot seme ne ostane trajno kaljivo, ampak sčasoma izgubi kaljivost. Številne poizkušnje so dognale, da ta ali popolnoma preneha ali postane po določeni dobi le neznatna. Pri pšenici neha kaljivost nekako po petih letih, pri rži že po štirih, pri ječmenu po šestih do sedmih, pri ovsu po sedmih do osmih letih. Pri raznih žitnih vrstah in pri poizkusih po dvanajstih letih ni vzkalilo niti eno zrnó. Tudi začetna doba kaljivosti ni pri vseh žitnih vrstah enaka. Prvi čas po dozoritvi ali po spravljanju z njive je vsako zrnje slabo kaljivo. Po nekoliko mesecih pa vzklije vse že po dveh ali treh dneh. — Izmed travnega semena preneha kaljivost v glavnem po šestih do sedmih letih. Zelenjadno seme, zlasti sočivje, jo ohrani še po 9 do 10 letih; grah in fižol je dober za seme še po 15 letih. Pri požlahtnjenih vrstah vzkali zrnje hitreje in ohrani več časa svojo kaljivost nego pri nepožlahtnjenih rastlinah. Lan in repica sta dobra še po 11 letih.

Kmetie, pozor! Celovška zadružna pisarna javlja: **Na prodaj** je 6 mladih krav srednje teže, ki bodo aprila teletile. 1 plemenski bik s težo 500 kg, 4 voli po 500 do 600 kg, 1 dveletni plemenski bik in 1 konj, star 6 let in visok 164 cm. Nadalje je na prodaj 300 kg semenskega ječmena, 300 kg semenske jare rži in 500 kg semenskega ovsa. Na ponudbo je nadalje mošt v poljubni količini in sadna drevesca poljubne vrste. — **Kupijo se** 4 molzne krave, mlade in srednje teže in 1 plemenski bik srednje teže. Kupijo se tudi raznovrstna žita. Ponudbe in povprašanja je nasloviti na zadružno pisarno v Celovcu, Viktringerring 26. P.

Celovski trg minulega tedna. Krave 80—90, krave za klanje 50—60, biki 70, prašiči 1.50—1.80, plemenski 2.20—2.50 šil. za kg. žive teže. — Pšenica (100 kg) 38—40, rž 28—29, ječmen 25—29, oves 24—28, sladko seno 10—12, kisle 7—8, ajda 24—26, koruza 25—28, slama 4—5 šil. Grah in leča (kg) 80—1.00, fižol 35—50, krompir 15—17, zelje 40—50, goveja mast 3.50—4.00, sirovo maslo 3.20—4.50, prekajena slanina 3.20—5.20, sirova slanina 2.00—2.40, svinjska mast 2.40—2.80, jajca 9, trda drva, kratka 4.00—5.00, mehka 3.00—4.00 šil.

ZANIMIVOSTI

Dvoboj z avtomobili. Dva Amerikanca sta se sprla in sklenila, da uredita svoj spor potom dvoboja. Ker pa se jima je bojevanje s sabljami ali samokresi zdelo prestarokopitno, sta se odločila za dvoboj z avtomobili. Vsedla sta se vsak v svoj voz ter se peljala daleč v prerijo, kjer naj bi se srečala in s karambolom obeh avtomobilov uredila spor v prid tistega, čigar voz bi ostal manj poškodovan in voznik vsaj še nekoliko živ. Čudni dvoboj je pravočasno zavohala policija in v zadnjem trenutku je nasprotnika ločil policist ter jima predpisal visoko denarno kazen vsled prestopa prometnih predpisov. Dvoboj je torej ostal neodločen.

Kralj angleških šaljivcev je umrl. V Londonu so nedavno pokopali nekega Williama Horaca, ki je veljal za nekronanega kralja angleških šaljivcev. Tele dogodke pripovedujejo med drugimi o njem: Leta 1905 so v Londonu imela kot gosta sultana z Zanzibárja. Študent Horace se obleče v orientalsko obleko, namaže obraz in roke s črno barvo ter se v spremstvu dveh prijateljev nenadoma pojavi na svoji šoli kot znameniti sultan. Sam ravnatelj šole ga je sprejel in vodil po vsem poslopju. — Drugič spet se je preoblečen v nenavadnega delavca pojavil na cesti in na najbolji prometnem kraju začel kopati jamo. Policist je takoj ustanovil yes promet in „delavec“ je kopal cel dan. Proti večeru se je odstranil. Drugi dan pa se je ves London smejal potegnjenemu policistu. — Spet drugič je ustavil na ulici elegantnega gospoda in ga prosil, naj mu drži vrvico, da odmeri neko dolžino. Študent se je nato podal okoli ogla hiše in tudi tam prosil drugega pasanta, da mu je držal drugi konec vrvíce. Gospod „inženjer“ se je nato odstranil, gospoda pa sta sredi največjega prometa držala vrvico nad eno uro, dokler nista

zaznala, da ju je zvitovič ukanil. Drugi dan pa so priobčili sliki obeh gospodov londonski listi v veselje vsega mesta.

O Tereziji Neumann v Konnersreuthu se danes manj govori, čemur so krive javne prilike v Nemčiji. O njej je znano predvsem to, da bo minulo ob letošnjem božiču že 14 let, odkar ni zaužila nobene hrane, in deset let, odkar ni sprejela nobene pijače. Na rokah se redno vsak petek pojavijo krvaveče rane v obliki malega pravokotnika. V letošnjem postu se je njeno trpljenje podvojilo, v postnih petkih ji krvavijo tudi kolena. Govorice, da je napovedovala predstoječi konec hitlerjanskega režima, so izvite iz trte. Tudi o kakem nadzorstvu policije ni nikakega govora, marveč živi mlada mučenica svoje skromno življenje tiho in neopaženo v molitvi in opravljanju vsakdanjih poslov.

Čemu vsemu služi električna luč. Naša doba ne ljubi temnih, v mrak zavitih kotičkov. Tudi ji ne zadostuje več naravna svetloba dneva in sonca. Slavne Niagara-slapove so nedavno razsvetili z vencem velikih žarnic, ki s svojimi žarki prekašajo dnevno svetlobo. Znani vodopadi v ameriškem Yellowstone-vrtu, ki predstavlja nekak naraven paradiz rastlinstva in živalstva, so bili po mnenju raznih strokovnjakov ob sončni svetlobi pretemni in so zato zanje nabavili velike električne žaromete, ki „popravljajo“ naravo. Mohamedanci hočejo baje tudi grob svojega preroka Mohameda obdati z električnim žarom. Bogati mohamedanski knez iz Haiderabada je v te svrhe namenil ogromno svoto 50.000 rupij. Menijo, da bo prerokov grob s tem postal še privlačnejši za romarje. Ne bi se čudili, če bodo nekoč celo dnevi ljudem premračni in jih bodo hoteli razjasniti z umetnim soncem.

Pisava razodeva človeka. To je trdil Francoz Hocqart že pred dobrimi sto leti. Danes obstoja o človekovi pisavi že cela znanost, ki iz pisanih črt razlaga značaj dotičnega pisca. V najnovejši dobi priporočajo zdravnikom, naj iz pisave svojih pacientov sklepajo o njihovem zdravstvenem stanju. Strokovnjaki trdijo, da dobra preiskava in presoja bolnikove pisave nadkrili v uspehu še tako natančne telesne preiskave. Nek dunajski zdravnik pripoveduje značilen slučaj neke matere, ki je iz pisave svojega sina točno pogodila njegovo bolezen in s svojo točno sodbo presenetila učenega zdravnika.

Drago so plačali pustolovščino. V Severni Ameriki so si pred tedni igrali neki dečki ob morskí obali. Morje je vsled silnega mraza zamrznilo in drzni fantki so se vriskaje podali na led. Nenadoma se odtrga ledena plošča z dečki od obale in ob močnem viharju zajadra na razburkano morje. Ker se mali v noč niso vrnili domov, so zaskrbljeni stariši takoj obvestili oblast, ki je drugo jutro poslala posebno letalo iskat izgubljene. Po 18urnem iskanju je etalec zasledil ledeno ploščo z dečki in priklical stražni čoln, ki je male pustolovce srečno rešil. Junaki sedaj pripovedujejo o strašnem 24urnem prezebanju na ledu.

Svetovna razstava katoliškega tiska. Dne 12. maja, na rojstni dan sv. očeta, bodo v Vatikanu otvorili svetovno razstavo katoliškega tiska. Razstavilo bo liste 70 držav vseh delov sveta. Ne bo manjkala celo Japonska, Mehika in otoki Fidži. Pač pa ne bo zastopana ne sovjetska Rusija in tudi ne Nemčija. Rusija nima ničesar razstaviti, Nemčija pa je udeležbo odklonila, ker pač ne bi imela prilike agitirati za narodni socializem.

Vas, kot pred davnimi tisočletji. V francoskem kraju Bourre prebivajo ljudje v skalnatih duplinah, kakor v predpotopnih časih. Stanovanja so izdobljena v apnenec, se raztezajo v golobčino ali pa imajo več nadstropij v višino. V skalovju pa nimajo samo svojih bivališč, marveč tudi hleve, drvarnice, kleti. Prebivalci čudne vasi trdijo, da so srečnejši od ljudi, ki bivajo v mestnih palačah. Zanimivo je še, da je bolezen pri njih jako redka, kar najbrže povzroča zdravo podnebje njihove okolice.

Kako bodo jedli v Rusiji? Sovjetski poverjenik za notranjo trgovino je odredil, da morajo biti po vseh večjih ruskih mestih prirejene nekake javne kuhinje, nadalje kavarne in prave restavracije, kjer bodo gostje dobivali jedila po lastni izbiri. Jedilne cene bo določeval svet ljudskih komisarjev. Posebne okrepčevalnice bodo prirejene po tovarnah, obratih in šolah; te bodo najcenejše. Pestra jedila bodo nudile javne gostilne, ki so namenjene širšemu občinstvu. Posebni restorani pa bodo na razpolago boljšim ljudem.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica na Zilski Bistrici, registrovana zadruga z neomejeno zavezo (registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung)

vabi na

redni letni občni zbor

ki se vrši v nedeljo dne 22. marca 1936 ob 2. uri popoldne v hranilničnih prostorih s sledečim sporedom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Zadnje revizijsko poročilo.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1935.
4. Poročilo načelstva in nadzorstva.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bo navzočih predpisano število zadrušnikov, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki veljavno sklepa brez ozira na število navzočih zadrušnikov.

20

Načelstvo.

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku, registrovana zadruga z neomejenim poroštvom, ima svoj

letni občni zbor

dne 29. marca 1936 ob 3. uri popoldne v zadružni pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva in računskega pregledovalca.

K obilni udeležbi vabi

22

Načelstvo.

Vabilo

na

43. redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Št. Janž v Rožu in okolico,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo dne 29. marca 1936 ob 3. uri pop. v posojilnični pisarni pri Tišlarju v Št. Janžu.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Revizijsko poročilo.
3. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev.
4. Pregled in odobritev računskega zaključka za leto 1935.
5. Delitev čistega dobička.
6. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
7. Sprememba pravil §§ 2. in 18.
8. Slučajnosti.

Opomba: Ako ob določeni uri občni zbor ne bo sklepčen, se eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom vrši drugi občni zbor, ki sklepa brez ozira na udeležbo (§ 35. zadr. pravil).

23.

Načelstvo.

Prvič v Podjuni!

Globaško izobraževalno društvo vabi na pasionsko igro

Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa

ki se uprizori dne 22. in 25. marca ter 5. aprila t. l. ob 3. uri popoldne pri Šoštarju v Globasnici.

Sodeluje 60 igralcev.

24

Odbor.

Proda se arondirano posestvo, 17½ orala, lep sadni vrst, poslopje v dobrem stanju, 2 uri od Celovca oddaljeno. Cena po dogovoru. — Naslov v upravi lista.

21